

Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Äntu külas Vaasi kinnistu eraldisel 8 lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OK Mets OÜ (registrikood 11437906) poolt 14.04.2024 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Äntu külas Vaasi kinnistu (registriosa nr 295531, katastriüksus katastritunnusega 92702:004:0773) eraldisel 8 lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OK Mets OÜ (registrikood 11437906) esindaja Kristo Koovit esitas 14.04.2024 Keskkonnaametile metsateatise Vaasi kinnistu eraldisel 8 lageraie tegemiseks. Raie on kavandatud 1,75 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 492 tm. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) 50000997860 all.

Eraldisel 8 kavandatava raieala mõjualas (milleks loetakse kuni 30 m¹) paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluv Äntu loodusala ning Vabariigi Valitsuse 06.06.2005 määrusega nr 116 „Äntu maastikukaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Äntu maastikukaitseala Äntu sihtkaitsevöönd.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet teavitas 07.05.2024 haldusmenetluse seaduse § 41 alusel metsateatise

¹ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

menetlustähtaja ületamisest (kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 13-4/24/ 9703 all).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Vaasi kinnistu eraldisel 8 kavandatakse lageraiet 1,75 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 492 tm. Lageraie on uuendusraie (MS § 28 lg 4 p 1), mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lg 6). Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemnepuudeks jäetavad 20–70 hajali või mõnepuuliste gruppidega paiknevat mändi, arukaske, saart, tamme, sangleppa, künnapuud või jalakat ühe hektari kohta ja elujõuline järelkasv ning säilikuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad (MS 29 lg 1). Seega, lageraie eesmärgiks on metsa uuendamine, uue metsapõlve rajamine.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Vaasi kinnistu asub Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas, kus kehtib Väike-Maarja Vallavolikogu 27.03.2024 otsusega nr 80 kehtestatud Väike-Maarja valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud lageraie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja³ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

² Kättesaadav: <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/20103075>

³ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Vaasi kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspäikonnas.

Vaasi kinnistul on kavandatud ka muid raieid, neist eraldisel 8 kavandatava raieala mõjualasse (milleks on kuni 30 m) jäävad registrikandega nr 50000997866 kavandatud lageraie ala eraldisel 16 (1,07 ha, hinnangulise raiutava mahuga 140 tm) ning registrikannetega nr 50000926282 ja 50000926292 kavandatud harvendusraie ala eraldistel 9 ja 21 (kokku 2,9 ha, hinnangulise raiutava mahuga 35 tm), mis jäävad samuti väljapoole Äntu loodusala ja Äntu maastikukaitseala. Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana. Lageraie järgselt on metsaomanikul kohustus tagada metsa uuenedmine (MS § 24 lg 3, § 25 lg 1).

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub mustika-kõdusoo kasvukohatüübis, kus kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega okaspuupuistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala paikneb valdavas osas Nõmme jõe kalda piiranguvööndis, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (looduskaitseaduse (LKS) § 37 lg 2).

Kavandatavast raialast lääne suunas raieala 30 m mõjualale (ca 15 m kaugusele) jääb Äntu maastikukaitseala Äntu sihtkaitsevöönd, mis kuulub Äntu loodusala koosseisu. Äntu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine (kaitse-eeskirja § 10).

Kavandatav raieala asub Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel valdavas osas (1,67 ha) II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaigas (registrikood KLO9117149) ning raieala lääneserv 0,01 ha suurusel alal kattub III kategooria kaitsealuse taimeliigi pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*) kasvukohaga (registrikood KLO9328941).

Kavandatava raieala 30 m mõjualas (edela suunas ca 15 m kaugusel) on EELIS andmetel registreeritud ka III kategooria kaitsealuse taimeliigi vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) kasvukoht (registrikood KLO9328940).

Kultuuriväärtuseid raialal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava lageraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi – raialal ei asu veekogusid, kuid see on valdavas osas kavandatud Nõmme jõe kalda piiranguvööndis. Kavandatava lageraielagi pindala kalda piiranguvööndis ei ületa veekogude kalda piiranguvööndis lubatud maksimaalset langi pindala, milleks on LKS § 37 lg 2 kohaselt 2 ha. Veekogu jääb kavandatavast raialast ca 15–20 m kaugusele. Kuna kokkuveo suund on jõest eemale kinnistut läbiva pinnasetee suunas, siis raietöödega veekogu ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, langi suurus (koos piirnevatel eraldistel kavandatud lageraietega) ei ületa MS 29 lg-s 11 ja kalda piiranguvööndis LKS § 37 lg-s 2 sätestatud maksimaalset lubatavat langi suurust ja alale jäetakse säilikipuid ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikke puid, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta. Raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liiklusköormus.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega kuni üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad – langi uuenemine tagatakse MS §-s 24 sätestatud korras. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatav lageraieala asub Äntu loodusala mõjualas (milleks loetakse kuni 30 m). Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 p 2 alap-s 530.

Eelhindangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile.

Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Äntu loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁴ artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁵ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

Metsaelupaikade (loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide) seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatav raieala ei asu Äntu looduslal, kuid Äntu loodusala paikneb raieala 30 m mõjualas (vahele jääb ca 15–20 m puhverala keskealise puistu näol). Kavandataval raiealal ega selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud Äntu loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide leiukohti. Äntu loodusala kaitse-eesmärgid on tagatud siseriiklike õigusaktidega. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paika panemisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid selleks saab kasutada varasema majandamise käigus väljakujunenud kinnistul asuvaid kokkuveoteid ning kokkuveo suund on Äntu loodusalast eemale kinnistut läbiva pinnasetee suunas.

Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Äntu loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Kavandatav raieala ei asu Äntu maastikukaitsealal, kuid Äntu maastikukaitseala paikneb raieala 30 m mõjualas. Kavandatavale raiealale ega selle mõjualasse ei jää Äntu maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega kaitsealuste liikide leiukohti. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Äntu maastikukaitseala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

Kavandatav raieala asub valdavas osas II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaigas (väljaspool kukkede mänguala). Antud elupaik pindalaga 485,36 ha asub suuremas osas Äntu looduslal ja Äntu maastikukaitsealal. Metsis pesitseb mägupaiku ümbritsevatel aladel vähemalt kuni 3 km raadiuses, sealsed elupaigad on tihedamad ja soisemad, kusjuures pesa võib asuda ka raiesmikul. Oluline elufaas on tibude toitumisperiood juunis, mil liik vajab ohtra puhmarindega metsi. Nagu enamik liike, on metsis tundlik pesitsemisaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava⁷ kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks pesitsusperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Pesitsusaegsed raied võivad viia pesitsuse ebaõnnestumiseni. Pesitsuse ja poegade kasvatamise perioodiks on metsise puhul ajavahemik 1. aprillist kuni 15. juulini. Sel perioodil elupaigas raietöödest hoidumine aitab vältida metsiste pesitsusaegset häirimist ning pesade ja munade hävitamist ja tagada metsiste eduka pesitsemise. Tulenevalt LKS § 55 lg-st 56 on kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal keelatud.

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envvtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

⁷ Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” on leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>

Metsise elupaikades on soovitatav jätta säilikuudeks olemasolul suuremaid haralisi mände ja haabasid (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks), hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele ning metsa uuendamisel eelistada võimalusel peapuuliigina mändi. Kavandataval raiel väljaspool pesitsusaega ei ole olulist negatiivset mõju metsisele ja tema elupaigale.

Kavandatav raieala kattub lääneservas 0,01 ha suurusel alal III kategooria kaitsealuse taimeliigi pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*) kasvukohaga, mis on piiritletud 0,03 ha suuruse alana. Pruunikas pesajuur on käpaliste (orhideeliste) sugukonda kuuluv klorofüllita üleni helepruun jämeda varre (kuni 7 mm läbimõõduga) ja paari vart tupena ümbritseva soomusega taim. Taime kõrgus on 10–40 cm. Tegu on varjus kasvava liigiga, kasvukohaks peamiselt varjulised leht- ja segametsad. Kavandatud tegevusel ei ole liigi kasvukohale negatiivset mõju, sest võimalik on jätta kasvukohaga kattuvale alale säilikuuid grupina koos II rinde ja alusmetsaga (raiest puutumata metsasaarekesena). LKS § 55 lg 8 kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas.

Kavandatava raieala 30 m mõjualas on veel registreeritud III kategooria kaitsealuse taimeliigi vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) kasvukoht. Kasvukoha ja kavandatud raieala vahele jääb ca 15 m puhverala keskealise puistu näol ning kavandatud tegevus seega taimedele ja nende kasvukohale mõju ei avalda.

Alal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei esine muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatava lageraie pindala Vaasi kinnistu eraldisel 8 on 1,75 ha, ka koos piirnevatel eraldistel kavandatud lageraielankidega ei ületa langi pindala MS § 29 lg-s 11 sätestatud lageraielangi maksimaalset lubatavat suurust ning puistu vastab MS § 29 lg-s 4 ja metsa majandamise eeskirja §-s 3 sätestatud lageraiet lubavatele kriteeriumitele. Kavandatud raietel ei olulist koosmõju kaitstavate alade kaitse-eesmärkidele.

Ala jääb väljapoole siseriiklikult kaitse alla võetud kaitstavat loodusobjekti (Äntu maastikukaitseala), mille piiritlemisel ja kaitsekorra määratlemisel on arvestatud kaitseväärtuste (sh Natura 2000 võrgustikku kuuluva Äntu loodusala) säilimisega. Seega ei ole kavandataval raiel olulist mõju kaitse-eesmärkidele.

Raie ning samuti raieala mõjualas kavandatud raied on kooskõlas üldplaneeringuga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Säilikuuid tuleb lageraielangile jätta vastavalt MS § 29 lg 1 p 3 nõuetele (vähemalt 5 tm/ha). Nõuded säilikuude ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavate puude ja nende säilitamise kohta on sätestatud metsa majandamise eeskirja §-s 13. Käesoleval juhul tuleb

lähtuvalt LKS § 55 lg-st 8 säilikuud kontsentreerida pruunika pesajuure kasvukohta grupina koos II rinde ja alusmetsaga (raiest puutumata metsasaarekesena).

LKS § 55 lg-st 6 lähtuvalt on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal. Sellest tulenevalt tuleb metsise elupaigas raietööd teostada väljaspool pesitsusperioodi, mis kestab 1. aprillist 15. juulini. LKS § 55 lg 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Seetõttu tuleb pesitsusrahu tagada ka teistele lindudele. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) jätta säilikuudeks suuremaid haralisi mände ja olemasolul haabasid (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele;
- 3) metsa uuendamisel eelistada võimalusel peapuuliigina mändi.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Äntu loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4 ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Ülle Visnapuu
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond